

Čís. 7134.

Obecní úředník, podrobivší se zákonu ze dne 23. července 1919, čís. 443 sb. z. a n., nemůže se domáhati pořadem práva na obci náhrady škody z bezdůvodného propuštění. Předpisem § 40 zák. čís. 443/1919 jest přikázáno rozhodování samosprávným úřadům jak co do důvodu, tak co do výše nároku.

(Rozh. ze dne 9. června 1927, R I 420/27.)

Žalující, bývalý úředník obce, domáhal se na žalované obci zaplacení jednak ze služebního poměru, jednak z důvodu náhrady škody, kterou utrpěl bezdůvodným a napotomně zrušeným propuštěním ze služeb žalované obce. Námitce nepřípustnosti pořadu práva soud prvního státního soudu vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl. Důvody: Pokud jde o nároky na náhradu nákladů stěhovacích, nákladů na uložení nábytku a škody na nábytku a do jisté míry i nákladů zastoupení, nemůže vůbec býti řeč o sporu ze služebního poměru, neboť žalobním základem jest ohledně nich důvod náhrady škody — tedy důvod soukromoprávní — o níž, jak co do důvodu, tak i co do výše rozhodovati mohou jedině soudy. Pokud jde o nároky ze služebního poměru žalobce k žalované obci, je to sice spor o služební příjmy žalobce, totiž požitky naturální, avšak tu dlužno uvážiti, že žalobce nedomáhá se plnění těchto naturálních požitků ve vlastním jich slova smyslu, nýbrž že jde o jejich náhražek. Nejedná se v souzeném případě o to, zda a v jaké výši žalobci naturální požitky, tvořící jinak součást jeho služebních požitků, přísluší, nýbrž v jaké výši přísluší mu náhrada za tyto požitky, ztracené z viny obce bezdůvodným propuštěním, suspensí a vyklizením. A tu má a zase je jedině soud oprávněn rozhodovati, v jaké výši přísluší žalobci za ně náhrada z důvodu soukromoprávního. Tomuto názoru není nikterak na újmu ustanovení § 40 zák. ze dne 23. června 1919, čís. 443 sb. z. a n., podle něhož rozhodují se spory o příjmy služební obecního úředníka a vůbec všechny spory, vzešlé ze služebního poměru úředníka toho pořadem instancí samosprávných, neboť v cestě instanční může těmito úřady rozhodnuto býti jen o důvodu nároku, nikoli však o jeho výši, když, jak již uvedeno, nežádají se naturální požitky samy, jako takové, nýbrž jich náhražek. Může tedy rozhodnutí samosprávných úřadů býti pro rozhodnutí tohoto sporu nejvýše předurčujícím.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Žalobce uplatňuje proti žalované obci několik nároků na náhradu škody, které podle jeho žalobního tvrzení jsou důsledkem jeho bezdůvodného propuštění ze služeb žalované obce. Není-li o tom sporu, že žalobce byl úředníkem žalované obce a že se podrobil podle § 41 (2) zákona ze dne 23. července 1919, čís. 443 sb. z. a n. předpisům tohoto

zákona, platí při posuzování jeho právního poměru k žalované obci i ustanovení § 40 tohoto zákona, podle něhož se rozhodují spory o příjmy služební a výslužné obecního úředníka i ostatní spory vzešlé z jeho služebního poměru pořadem stolic samosprávných. Žalobce ve sporu doznal, že veškeré nároky, žalobou uplatňované, vymáhá zároveň také pořadem samosprávných stolic. Jest přisvědčiti žalobcovu mínění, že žalobou vymáhané nároky jsou přímým důsledkem jednak disciplinárního řízení žalovanou obcí proti němu zavedeného, jednak jeho propuštění ze služeb obce a z jejího příkazu, by vyklidil naturální byt — kteréžto úkony byly však vesměs veřejnoprávními akty, jimiž žalovaná obec vykonávala jen svá práva z veřejnoprávního poměru svého k žalobci, jehož podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona čís. 443/1919 jest považovati za veřejného úředníka. Mají tedy nároky, o nichž ve sporu by bylo rozhodovati, svou základnu v poměru veřejnoprávním a důsledkem toho sdílejí jeho povahu, třebaš šlo jinak o majetkoprávní nároky (srov. sb. n. s. čís. 271, 1584) a nesejde ani na tom, že se žalobce domáhá místo naturálních služebních požitků jejich úhrady v penězích, neboť i nároky na náhradu tohoto druhu nepozbyly své veřejnoprávní povahy, poněvadž vyplynuly z veřejnoprávního poměru žalobcova k žalované obci, t. j. z jejích úředních opatření, jimiž právě žalobce podle svého tvrzení měl býti majetkově poškozen, takže ani o příčinné jich souvislosti s poškozením žalobcovým nemůže býti pochybnosti (srov. sb. n. s. čís. 1136). Spory tohoto druhu jsou však ustanovením § 40 zákona čís. 443/1919 přikázány k rozhodování samosprávným úřadům a žalobce také se svých nároků právem u úřadů samosprávných domáhá, o nichž však v době podání žaloby dosud ještě nebylo pravoplatně rozhodnuto. Mylným jest názor rekursního soudu, že samosprávným úřadům přísluší rozhodovati jen o důvodu nároků, vzešlých samosprávným úředníkům ze služebního poměru a nikoli zároveň o výši jejich, neboť § 40 cit. zák. přikazuje veškeré rozhodování úřadům samosprávným a neomezuje jejich rozhodování jen na výrok o povinnosti k náhradě škody, jejíž výši by bylo určití řádným soudům, jako jest tomu na př. v § 5 odst. (4) a (5) zákona o finančním hospodářství obcí ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n.

Čís. 7135.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Revírním lesním, jež by bylo zařaditi do osmé skupiny tabely, není ten, kdo konal obvyklé u lesních podřadné služby, kdežto důležitější, vyšší úkony sice také konal, ale podle pokynů lesního úřadu.

Podle § 13 zákona lze odpočítavati i více než jeden zaopatřovací důchod. Lhostejno, zda jde o zaopatřovací důchod od ústavů a zařízení uvedených v zákonech o pensijním pojištění, či o zaopatřovací důchody odjinud.